

det politiske Liv, og det vil blive en Ære for det ogsaa at indskrænke den og trænge den tilbage paa dette Punkt, selv om den der eller maaske netop fordi den der lige- som synes at virke til Fordel for det selv.

Det Forslag, her foreligger, bringer selvfølgelig ikke fuld Retfærdighed, ikke mellem Land og By, ikke mellem den ene Kreds og den anden Kreds. Hvis nogen vil sige, at dette Forslag burde skabe os en fuldt retfærdig Valgkredsordning, saa vil jeg svare: Jeg tror oprigtigt talt ikke paa, at den Opgave kan løses. Jeg tror overhovedet ikke meget paa, at det er Mennesker givet at skabe fuldt retfærdige Love. At skabe fuldt retfærdige Skatter, fuldt retfærdige Valglove osv. er altsammen meget svært, og her paa dette Punkt vil man heller ikke kunne naa den fulde Retfærdighed. Men det, det gælder om for os, er at gøre et Skridt, og et stort Skridt i den Henseende, fremad i den rigtige Retning, saa stort, som det med de politiske Magtforhold i Øjeblikket er muligt at gøre.

Det er den ene Side af Lovforslagets Indhold. Den anden Side af Lovforslaget gælder Indførelse af Omvalgssystemet. Det Valgsystem, vi hidtil have anvendt herhjemme er dette, at for at en Folketingsmand skal regnes for valgt, behøver han kun at have relativ Majoritet. Repræsentanter kunne vælges med et Mindretal af de i deres Kreds afgivne Stemmer. Dette Valgsystem har i de sidste Tider herhjemme vist store og bestandig stigende Svagheder. Ved det sidste Valg var Forholdet dette, at der valgtes ikke mindre end 37 Medlemmer af dette Ting uden at have Flertal. Ved det foregaaende Valg i 1906 var det samme Tilfældet. Det er den ene Svaghed ved dette Valgsystem. Den anden Svaghed er denne, at Systemet ligesom fremtvinger Alliancer mellem politiske Valgrupper paa Slump. Som vi ere grupperede herhjemme, ville alle være klare over, at ved et politisk Valg af nogen Betydning ville Valgalliancer blive søgte og skabte. Det radikale Venstre og Socialdemokraterne have haft delvise Valgalliancer ved de to sidste Valg. Jeg mindes — og ærede socialdemokratiske Medlemmer ville ogsaa mindes — fra de Forhandlinger, der gik forud for Valget, hvor mange Vanskeligheder det voldte, at man i en og anden Kreds stod uden Kendskab til, hvor stort vedkommende Partis Valgstyrke var, og man ikke havde nogen Valgdag til at prøve dette. Bitterhed og Vanskelighed Partierne imellem

kunne opstaa af noget saadant. Nu kunde naturligvis ærede Modstandere sige: Skulle vi hjælpe de to Partier af med deres Genvordigheder. (Afbrydelse). Et æret Medlem siger: Nej. Jeg vil svare, det vil jeg ikke forlange og ikke vente af de ærede Medlemmers Højsind, at de skulle indlade sig paa, men der er et andet Hensyn, der her spiller ind, og det er, at Genvordighederne turde være lige saa store for andre Partier her i Salen som for Socialdemokrater og Radikale paa dette Punkt. Hvis jeg tænker tilbage paa sidste Valgkamp, mindes jeg dette, at der stod overfor hinanden de Grupper, man kan kalde de 22, „de 27“ og Højre, og de 3 ærede Partier havde det ikke saa forfærdelig rart med hinanden i alle Valgkredsene. I den Valgkreds, jeg har den Ære at repræsentere, sled de 3 Grupper forfærdelig haardt i det for at finde hinanden. Det lykkedes til syvende og sidst; men meget bitre Forhandlinger gik forud; mange Vanskeligheder var der, og megen Bitterhed blev opsparet bagefter hos de forskellige, som skulde stemme sammen til Trods for, at de ikke mente at have noget meget naturligt Grundlag at stemme sammen paa. Se, disse Vanskeligheder, Valgalliancerne paa Slump, kommer man ud over ved Indførelsen af Omvalgssystemet.

Det kan da ogsaa siges, at Omvalgssystemet er trængt sejrende igennem rundt om i Landene i den sidste Tid. Der er i Øjeblikket et enkelt Land af Interesse, som ikke har Omvalgssystemet, nemlig England; men for Englands Vedkommende føles Vanskelighederne ved ikke at have det meget stærkt, og Spørgsmaalet drøftes allerede med megen Iver i Englands politiske Drøftelse. Saa er der enkelte andre Lande, mig bekendt indenfor Europa kun Spanien og Portugal, som heller ikke have indført Omvalgssystemet; men ærede Medlemmer ville sikkert ikke føle sig fristede til at hente Eksempel derfra. Ellers er Omvalgssystemet sejrende trængt igennem. Det er trængt igennem i to forskellige Former, en, der forekommer mig at være daarlig, og en, der forekommer mig at være god. Den daarlige er det bundne Omvalgssystem. Det har hidtil været det mest udbredte. Det er det, man har begyndt med, det er ligesom det mest primitive, den Fremgangsmaade, at naar ved det første Valg ingen har Flertal af de afgivne Stemmer, stemmes der ved det andet Valg mellem de to Mænd, der have haft de fleste Stemmer. Det er ligesom Begyndelsen,